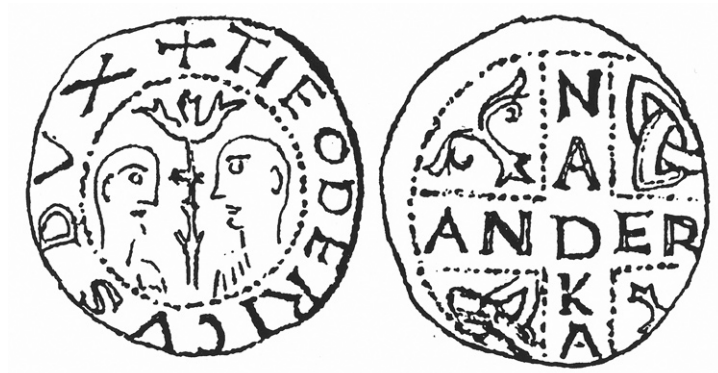

MYNTPRÄGLING I 1000-TALETS ANDERNACH OCH OBERLOTHRINGEN

-En kronologisk studie av myntningen i Andernach under hertig Dietrich I:s regering samt myntningen på de oberlothringska myntorterna Ayl, Boppard, Echternach, Prüm och Rommersheim.

Cecilia Persson
Stockholms universitet 1996

INNEHÅLL

1	INLEDNING	2
1:1	Syfte	2
1:2	Metod	3
2	ANALYS	4
2.1	Andernach	4
2.1.1	Dbg 441	4
2.1.2	Dbg 436, 437, 438, 439, 440	5
2.1.3	Dbg 442 och 443	6
2.1.4	Dbg 444 (Häv 159, 160 och 161)	7
2.2	Ayl	8
2.3	Boppard?	8
2.4	Echternach	10
2.5	Priim	11
2.6	Rommersheim	13
2.7	Mynt från Oberlothringen med okänd myntort	13
3	SAMMANFATTNING	14
4	REFERENSER	15

APPENDIX

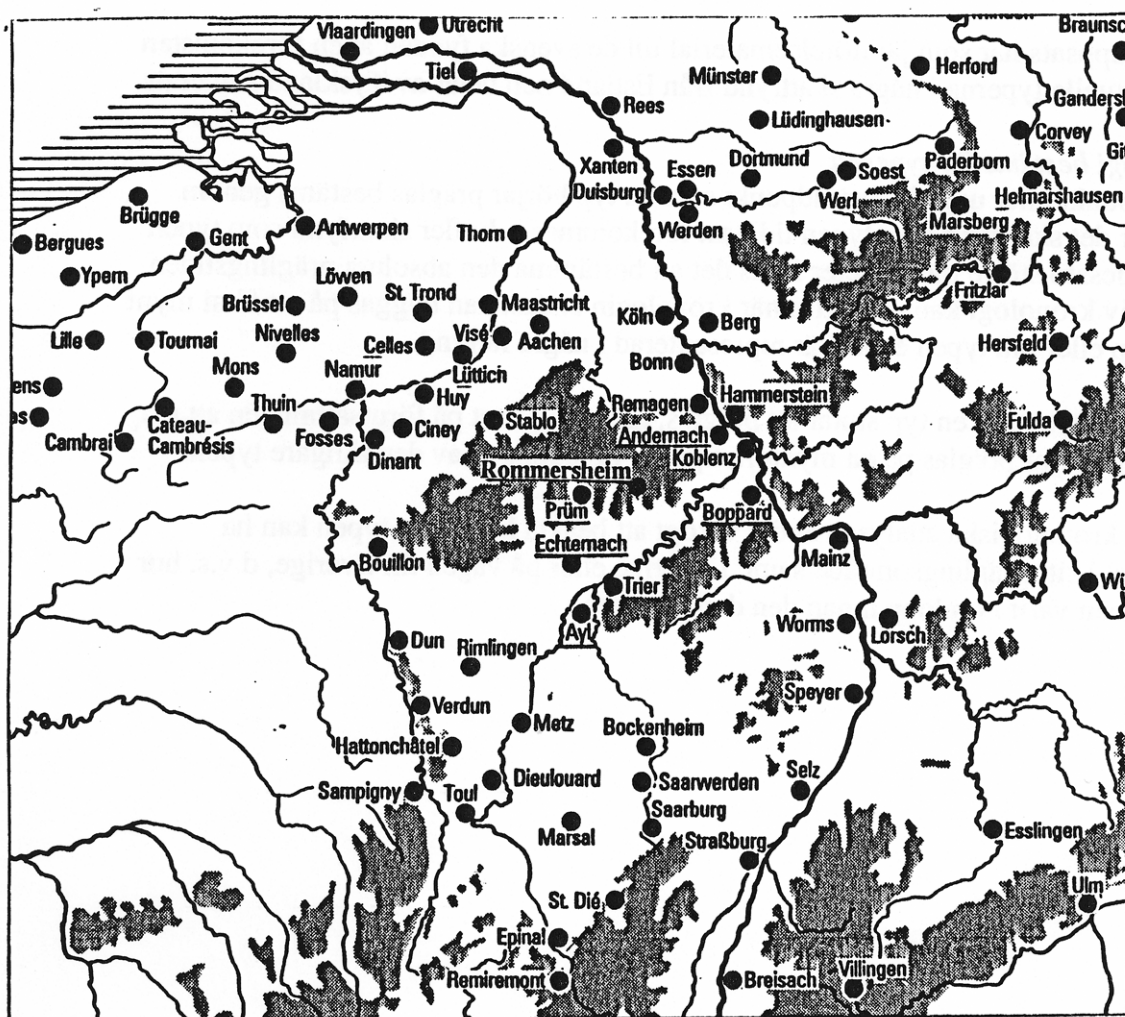
1 INLEDNING

Från hösten 1991 och framöver har det vid Numismatiska forskningsgruppen, Stockholms universitet, skrivits 12 B- och C-uppsatser där relativ, eller om möjligt, absolut kronologi för tyska mynttyper har upprättats. Målsättningen är att det genom dessa och kommande uppsatser skall finnas kronologier för de tyska mynttyper som är funna i vikingatida skattfynd i Sverige. Denna uppsats är ett led i målsättningen.

1:1 Syfte

Syftet med uppsatsen är att göra en kronologi över mynttyper som är funna i svenska vikingatida skattfynd och som är präglade i Andernach, företrädesvis av av hertig Dietrich I (984-1026), samt mynttyper från orterna Ayl, Boppard, Echternach, Prüm och Rommersheim i Oberlothringen. P.g.a. materialets begränsade omfattning är kronologin över typerna relativ.

Hertigen av Oberlothringen har präglat på orterna Andernach, Ayl, Remiremont och St.-Die. Myntorterna Remiremont och St.-Die har tidigare behandlats i en C-uppsats vid Numismatiska forskningsgruppen (Svensson 1993) och kommer därför inte att diskuteras vidare här.

Karta över myntorter i Tyskland 900-1125. Myntorterna Andernach, Ayl, Boppard, Echternach, Prüm och Rommersheim är understrukna.

1:2 Metod

Kronologin i uppsatsen har bestämts på följande sätt:

Typindelning

Typindelning är gjord efter myntens useende och inskrifter. I denna uppsats har främst Dannenbergs (Dbg), Hävenicks (Häv) samt G. Hatz typbestämningar av det oberlothringiska materialet använts.

Registrering i databas

Mynt som präglats i Andernach, Ayl, Boppard, Echternach, Prüm och Rommersheim registerades i en databas för att materialet skulle bli överskådligare och lättare att bearbeta. Uppgifterna om mynten har hämtats i första hand från Corpus Nummorum Saeculorum-serien (CNS) samt från inventarielistor.

Jämförelse mellan typerna och skattfyndens t.p.q.

När mynten registrerats studerades tp.q. för de skattfynd som typerna förekommer i. Med tp.q. menas det första präglingsåret för det yngsta myntet i ett skattfynd. En skatt kan inte vara nedlagd innan det yngsta myntet börjar präglas. T.p.q. anger alltså när ett skattfynd tidigast kan ha deponerats.

I denna uppsats har som jämförelsematerial till de svenska fynden även förekomsten av de aktuella typerna i några skattfynd från Estland och delar av Tyskland studerats.

Kronologi bestäms för typerna

Den tidpunkt eller ungefärliga tidpunkt som en typ börjar präglas bestäms genom t.p.q. för det skattfynd som typen tidigast förekommer i. Ju fler skattfynd som typen finns i, desto större möjligheter finns det att bestämma den absoluta präglingstiden. En relativ kronologi kan upprättas när kronologin endast kan byggas på ett fåtal mynt av en typ eller om typen endast är representerad i några få fynd.

Bedömningen av när en typ slutar att präglas, grundas oftast på förutsättningen att när en ny typ börjar präglas på en myntort, upphör myntningen av den tidigare typen.

Vid den kronologiska analysen är det viktigt att beakta hur länge typen kan ha cirkulerat i sitt präglingsområde samt i Sverige eller på vägen till Sverige, d.v.s. hur länge typen varit i omlopp innan den deponerades.

2 ANALYS

2.1 Hertig Dietrich I:s myntning i Andernach

I denna uppsats behandlas 8 typer från Andernach. Typerna 441, 436, 437, 438 och 441 har hertig Dietrich namn och titel i omskrift. Typerna 439, 440 och 443 har enligt inskriften NTDEPIO DVX som myntherre, vilken troligen är en omskrivning av Dietrich I. Denna slutledning har dragits dels p.g.a. typerna 439 och 440 stora likhet med hertig Diertich I:s typer 436, 437 och 438, dels t.p.q. för 439 som är 1023.

Hertig Dietrich I regerade 984-1026. Enligt följande analys tycks det som att myntningen skett under senare delen av hertig Dietrich I:s regeringperiod och typerna Dbg 442 och 443 to.m. efter hans regeringsperiod. Vid hertig Dietrich I:s död tillföll hertigdömet sonen Friedrich II (1026-1033) och vars efterföljare blev Gothelo I från Niederlothringen (1033-1044). Under den korta perioden 1044-1048 var hertigdömet Gottfried II:s. Därpå tillträdde hertig Gerhard (1048-1070) i Oberlothringen, sedan hertig Dietrich II (1070-1115) och efter honom hertig Simon (1115-1141) (Dannenberg 1876:65). Under perioden 1027-1047 tycks myntning ha skett i Andernach i hertig Dietrich:s namn trots hans frånfalle. Hertig Gerhard börjar vid sitt tillträde att prägla i sitt eget namn.

2.1.1 Dbg 441

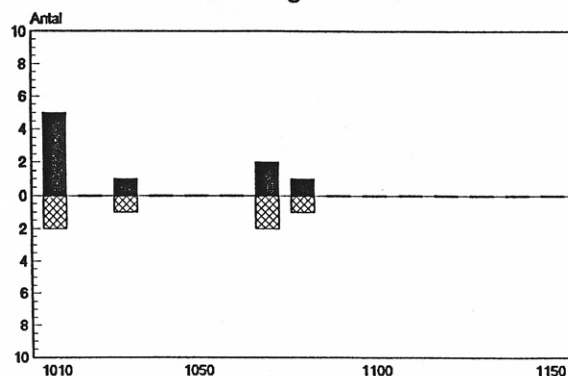
Dbg 441 har stora likheter med Dbg 437 - 440. En väsentlig skillnad är dock att endast ett ansikte i profil är präglat på åtsidan. Dbg 441 bör jämföras med hertig Dietrich I:s prägling av typen Dbg 432 i Ayl (se kap. 2.2 i denna uppsats). Ytterligare en typ har prägats i hertig Dietrichs namn med ett ansikte i profil på åtsidan. Frånsidan på denna typ är en kölnimitation och betecknas av Hävernicks 159 (se kap. 2.1.3 i denna uppsats).

Tyngdpunkten för typen Dbg 441:s t.p.q. är något tidigare än t.p.q. för Dbg 436-440. Dbg 441 förekommer i fem exemplar i två fynd med t.p.q. 1018 (Karlberg, Solna sn i Uppland och Kännungs, Hellevi sn på Gotland). Dessa två tidiga t.p.q. är dock något osäkra.

Typ	Dbg	Äldsta t.p.q.	Yngsta t.p.q.	Präglingsperiod	Antal	(varav övr. varianter)
1	441	1018	1089	1018-1020	9	(3)

Andernach
Dbg 441

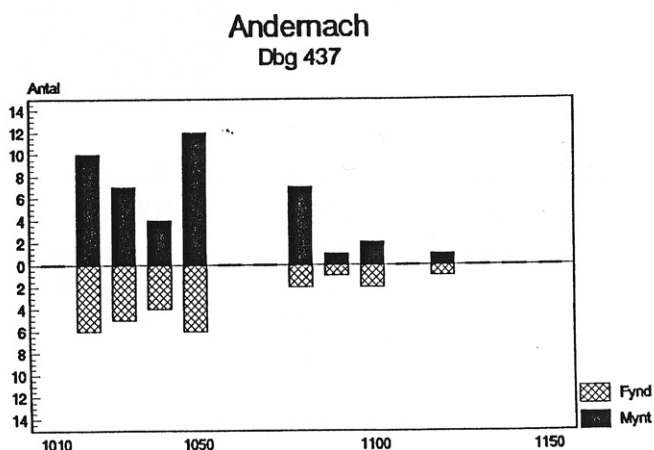
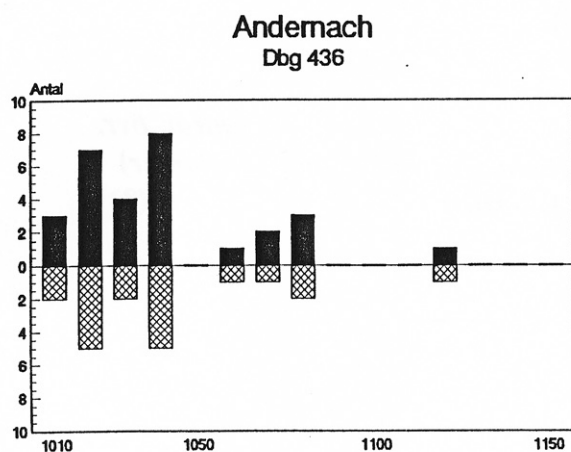
2.1.2 Dbg 436, 437, 438, 439, 440

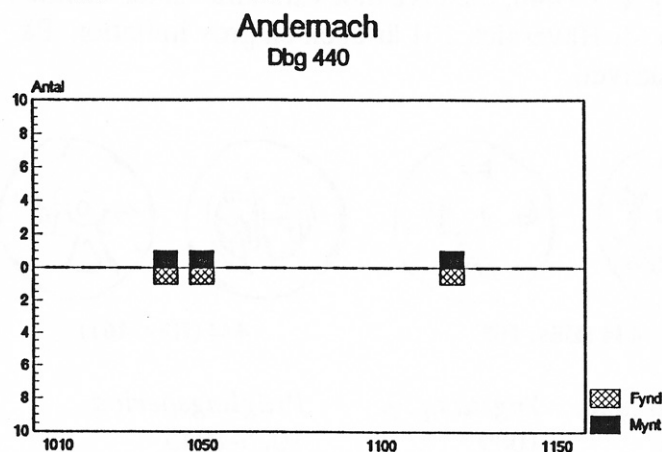
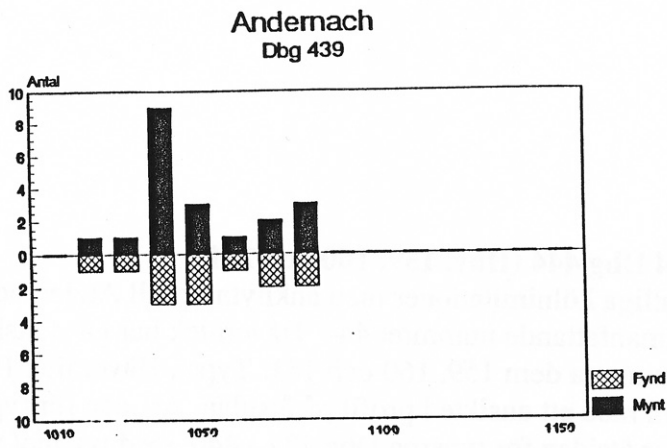
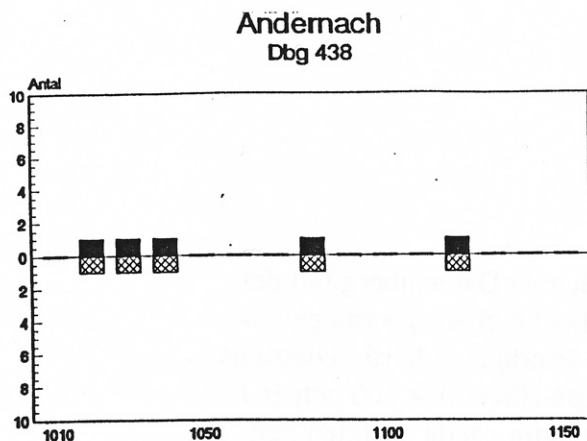
Följande typer kännetecknas av på åtsidan två mot varandra vända ansikten och mellan dem, med undantag för Dbg 436, en spira. Omskriften innefattar hertig Dietrichs namn och titel. Frånsidan är ett kors som innefattar bokstäverna ANDERNAKA eller varianter på detta ortsnamn. I hörnen som bildas av korset finns i regel liljor eller en form av treuddig karaktär.

Typ	Dbg	Äldsta t.p.q.	Yngsta t.p.q.	Präglingstid	Antal	(varav övr. variante r)
2a	436	1017	1079	1020 - 1040	30	(9)
2b	437	1024	1120	1020 - 1040	46	(20)
2c	438	1024	1120	1020 - 1040	5	(1)
2d	439	1023	1084	1020 - 1040	22	(8)
2e	440	1042	1120	1020 - 1040	3	(1)

I diagrammet för Dbg 436 finns tre mynt från två fynd redovisade från 1010-tal. Dessa två fynd är Kvie i Lojsta sn och Ekeskogs i Hejde sn, båda från Gotland och med t.p.q. 1017. P.g.a. att t.p.q. anses vara osäkra för dessa två fynd och eftersom Dbg 436 har stora likheter med Dbg 437-440, har vid bedömningen av präglingens början bortsetts från dessa två osäkra t.p.q.

2.1.3 Dbg 442 och 443

Dbg 442 och 443 har till utseendet en något senare karaktär än de ovan beskrivna typerna från Andernach. Detta stämmer också väl med t.p.q. för de skattfynd som typerna förekommer i. Dbg 442 pryds på åtsidan av ett ansikte samt på frånsidan av en borg/mur. Åtsidan på typen Dbg 443 visar ett krönt huvud. På frånsidan är ANDERNARA präglad med en lilja över respektive under myntortens namn.

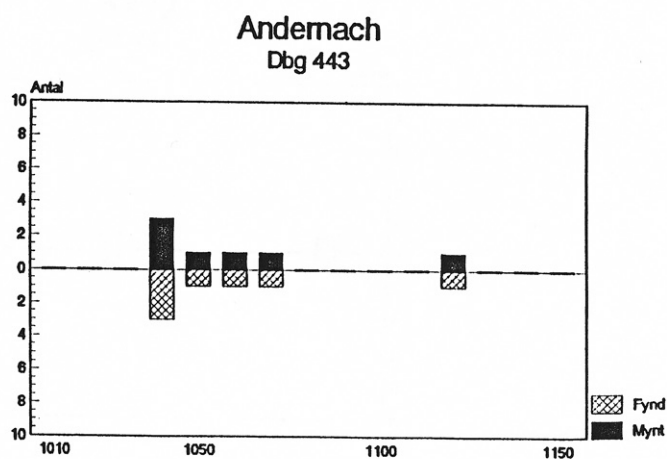
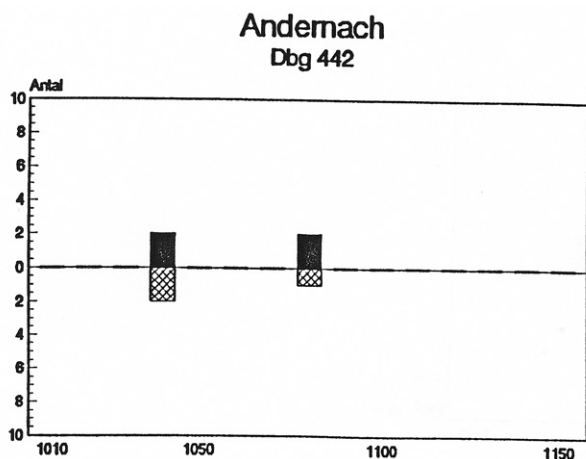
442.

443.

(varav övr.

Typ	Dbg	Äldsta t.p.q.	Yngsta t.p.q.	Präglingsperiod	Antal	varianter)
3	442	1042	1089	1040 - 1045	4	
4	443	1047	1120	1045 - 1050	7	(2)

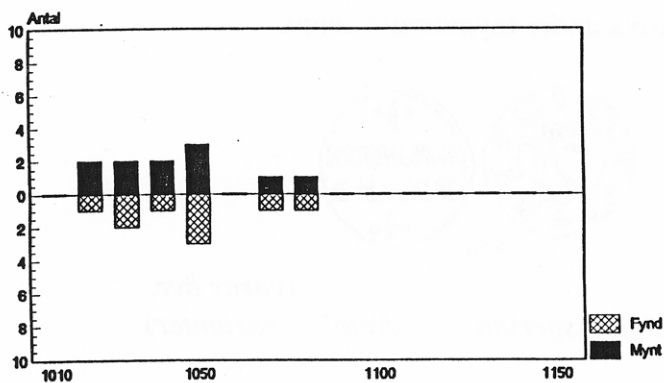
2.1.4 Dbg 444 (Häv. 159, 160 och 161)

Samtliga kölnimitationer med anknytning till Andernach har av Dannenberg fått det sammanfattande nummret 444. Hävernicks har gjort åtskillnad mellan typerna genom att numrera dem 159, 160 och 161. Typen Hävernicks 159 är präglad i hertig Dietrichs namn med ett ansikte i profil på åtsidan. Åtsidan för typerna Hävernicks 160 och 161 liknar åtsidan för typerna Dbg 437 - 440, med två mot varandra vända ansikten och mellan dem en spira. Åtsidan för Hävernicks 161 är dock en grov imitation. På fränsidorna står COLONIA skrivet. .

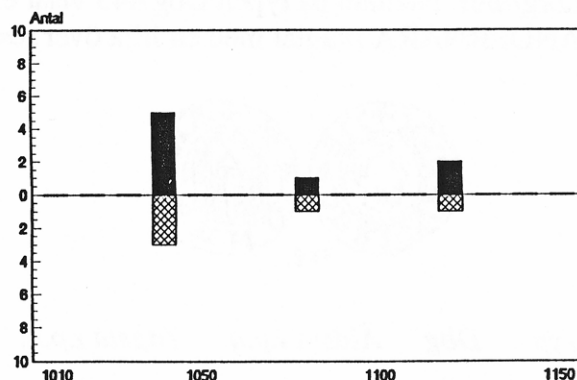

Typ	Dbg	Äldsta t.p.q.	Yngsta t.p.q.	Präglings period	Antal
5	444(Häv.159)	1026	1089	1025-1045	11
6	444 (Häv.161)	1026	1120	1025-1045	3
7	444 (Häv. 160)	1046	1120	1045-1065	8

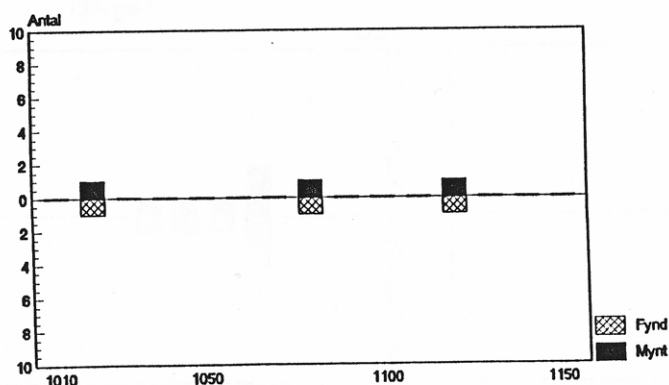
Andernach
Häv. 159

Andernach
Häv. 160

Andernach
Häv. 161

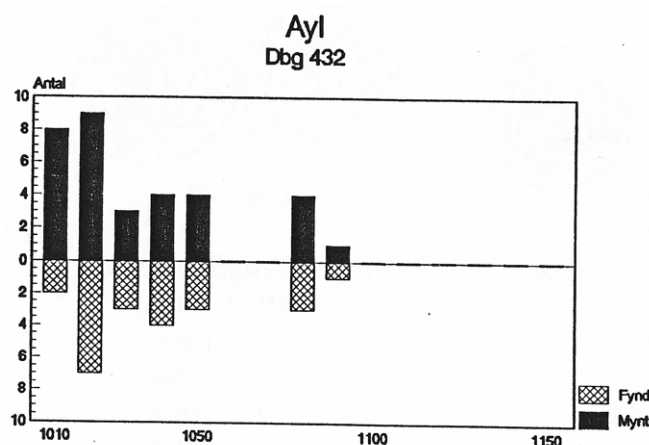

2.2 Hertig Dietrich I:s myntning i Ayl

Under hertig Dietrich I:s regering (984 - 1026) präglades i Ayl Dbg 432 som har stora likheter med Dbg 441 som präglades i Andernach. P.g.a. den stora likheten finns det skäl att anta att typerna började präglas samtidigt, men i Ayl till skillnad från i Andernach avlöstes inte typen av senare typer. Detta faktum samt att det i Sverige har hittats ett relativt betydande antal mynt av typen Dbg 432, gör det sannolikt att präglingen har skett under en längre period.

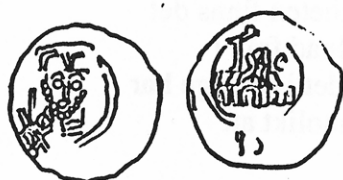
Typ	Dbg	Äldsta t.p.q.	Yngsta t.p.q.	Präglingsperiod	Antal	(varav övr. varianter)
8	432	1017	1089	1018 - 1040	33	(6)

2.3 Boppard?

I Walter Hävernicks arbete från 1935 går myntgruppen under beteckningen 401 som en efterpräglings av Kölnmynten. Enligt Gert Hatz beskriver Hävernicks mynten som präglade under Kung Heinrich IV (1056 - 1084) på en obestämd myntort. Gert Hatz har analyserat myntgruppen i en artikel och framför där att den sannolikt härstammar från Boppard (G. Hatz 1965: 132). Mynten bär på åtsidan en bröstbild och kung Heinrich:s namn i omskrift samt på framsidan en mur med tre torn och +S/////CACOLOA i omskrift eller varianter därutav. I jämförelse med kung Heinrichs IV regeringsperiod är t.p.q. för skattfynden som typen förekommer i något sena.

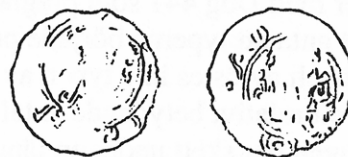
Vid jämförelse med estländska fynd ges ungefär samma t.p.q. som för svenska skattfynd. Totalt har i Estland hittats 5 exemplar i skattfynd med t.p.q. från 1081 (Uue-Varbla, 55) till 1122 (Kose, 76) (Molvögin 1994). Ett mynt har påträffats i fyndet Bonn I med t.p.q. 1079 (Hatz 1974:132, 108), vilket därmed blir utslagsgivande för bedömningen av präglingens början.

GH 1

GH 2

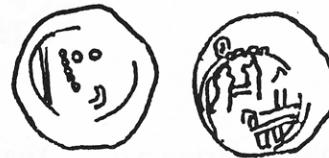
GH 3

GH 4

GH 5

GH 6

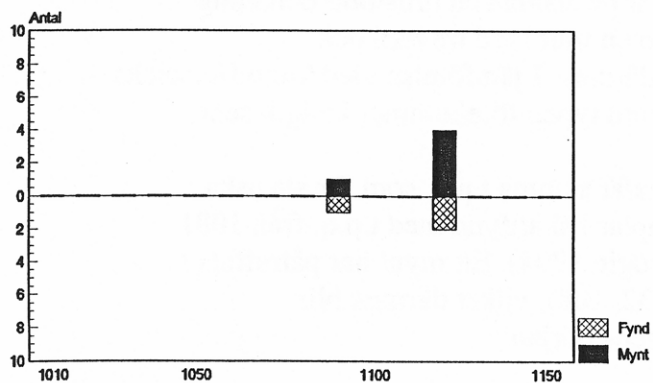
GH 7

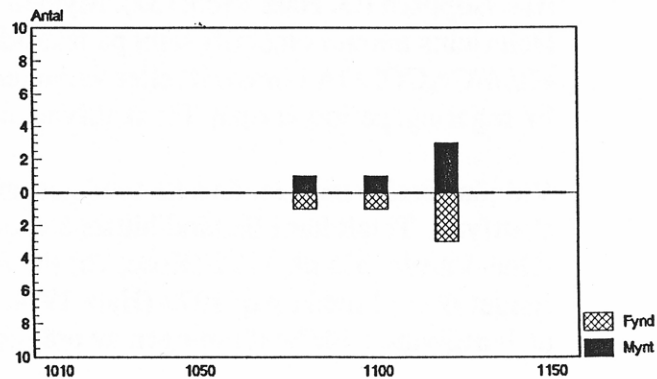
Dbg 1521

Typ	Referens	Äldsta t.p.q.	Yngsta t.p.q.	Präglingsperiod	Antal
9	GH 1	1090	1120	1079-1084	5
10	GH 2	1083	1121	1079-1084	5
11	GH 3			1079-1084	0
12	GH 4	1083	1120	1079-1084	2
13	GH 5	1120	1143	1079-1084	2
14	GH 6	1120	1120	1079-1084	1
15	GH 7			1079-1084	0
16	Dbg. 1521	1120	1120	1079-1084	1

Boppard?
GH 1

Boppard?
GH 2

2.3 Echternach

Liksom för myntgruppen från Boppard, används en artikel av Gert Hatz som grund för analysen av de echternachska mynten (Hatz 1966).

Myntherren för Hatz 1 är inte känd, men t.p.q. tyder på att abbot Reginbert (1051-1081) är en möjlig myntherre. För Hatz 4 och 5 samt kanske även för Hatz 2 är myntherren abbot Thiofrid (1083 - 1100). Dbg 494 refereras i litteratur ibland till som Weiller 1 och även Bemays- Vannérus 1. Typen är anonym, men abbot Humbert (1028 - 1051) tros eventuellt vara myntherre. Enligt Gert Hatz bedömning har Bernays-Vannérus 4 myntats av abbot Reginbert (1051-1081) eller abbot Thiofrid (1083 - 1100) (Hatz 1966:411-417).

Hatz 2, 4 och 5 har likartad utformning med ett ansikte i profil och en kräkla på ena sidan samt ett framåtvänt ansikte på andra. Därför betraktas de i denna uppsats som tillhörande samma typ. T.p.q. för skattfynden som typen förekommer i stämmer väl med tiden för abbot Thiofrids regering.

Hatz 1

Hatz 2

Hatz 3

Hatz 4

Hatz 5

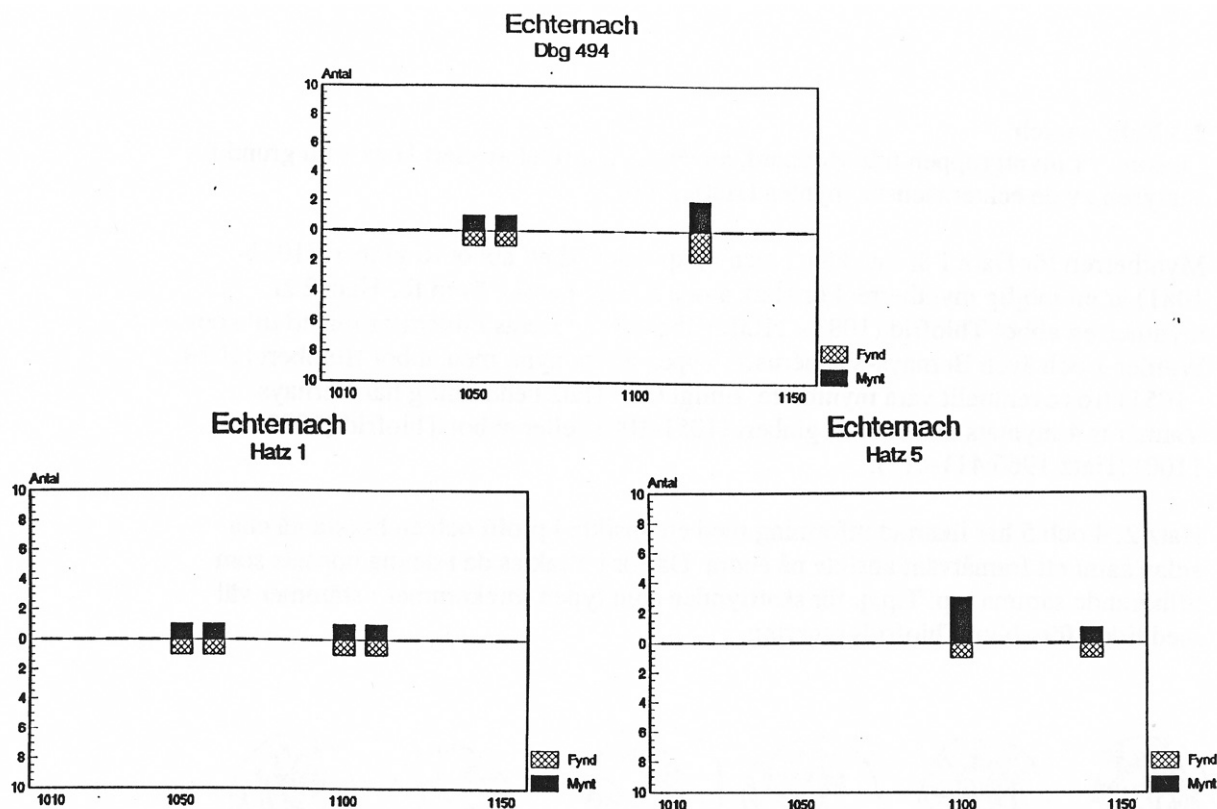

Dbg 494

Typ	Referens	Äldsta t.p.q.	Yngsta t.p.q.	Präglingsperiod	Antal
17	Dbg 494	1053	1120	1040-1050	4
18	Hatz 1	1060*	1084	1051-1060	3
19	Bernays- Vannérus 4	1089	1089	1080-tal?	1
20a	Hatz 2	1090	1090	1083-1100	1
20b	Hatz 3			1083-1100	0
20c	Hatz 4	1120	1143	1083-1100	2
20d	Hatz 5	1102*	1143	1083-1100	4

* Hatz 1 förekommer i det estländska skattfyndet Kohtla, Jöhvi med t.p.q. 1054 i ett exemplar (Molvögin 1994:34:2). Hatz 5 förekommer i ett skattfynd från Trier, Reinland-Pfalz med t.p.q. 1083 i ett exemplar (Petry 1992 59u).

2.5 Prüm

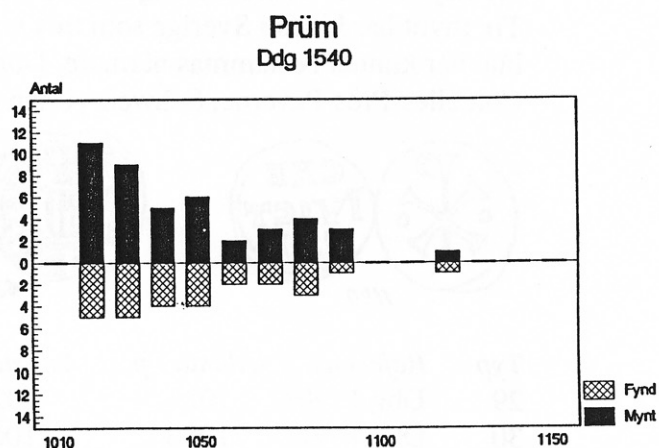
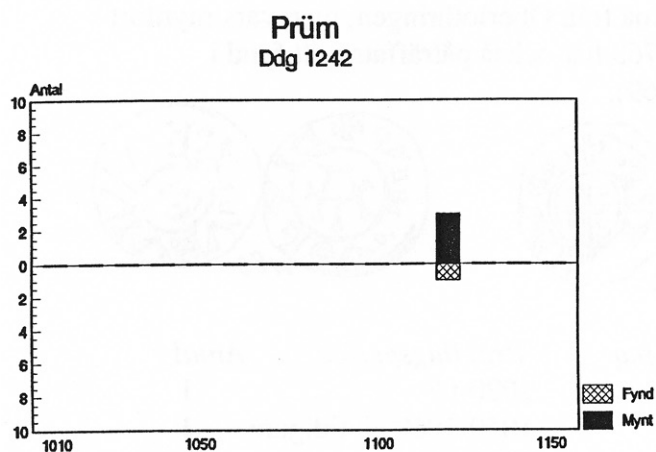
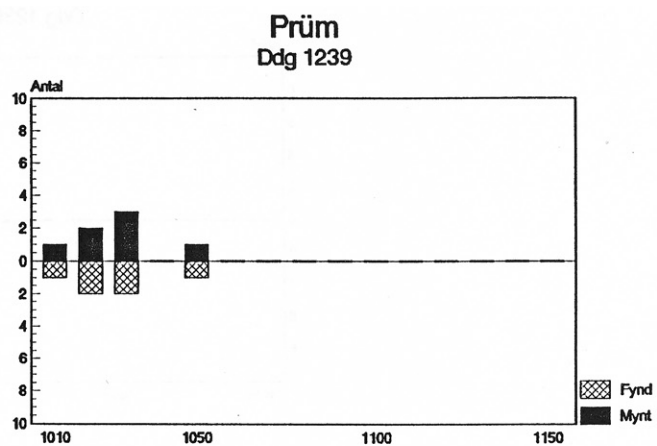
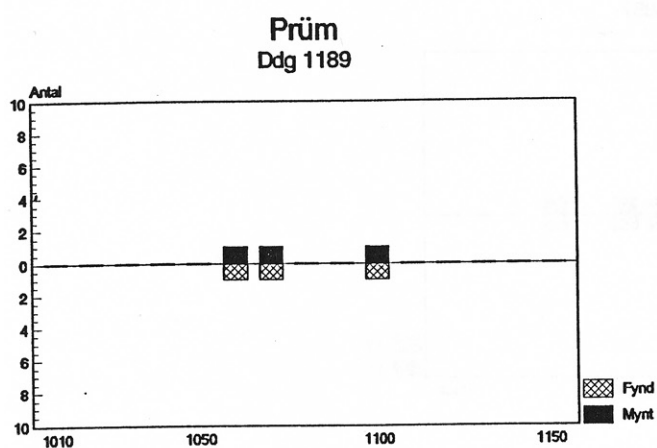
I denna uppsats behandlas 8 typer med Prüm som myntort, men det finns tveksamheter kring om samtliga typer verkligen är myntade i Prüm. Exempelvis har typen Dbg 1190 tillskrivits Prüm, men typen har en stilmässig karaktär som avviker från andra typer som tros ha präglats i Prüm. Därför behandlas Dbg 1190 i kap 2.7 som behandlar mynt från Oberlothringen med okänd myntort. Det sammanhållande element som präglats på typerna Dbg 1187, 1188, 1189, 1239, 1242, 1539, 1540 och 1541 är kristusavbildningarna.

Typerna Dbg 1187, 1188 och 1189 har oftast tillskrivits kung/kejsare Heinrich II (regeringsperiod 1002-1024). Med utgångspunkt från de skatfynd som typerna förekommer i tycks det dock troligare att de präglats under Heinrich III (regeringsperiod 1046-1056). För övriga typer är myntherren okänd.

Typ.	Referens	Äldsta t.p.q.	Yngsta t.p.q.	Präglingsperiod	Antal	(varav övr. varianter)
21	Dbg 1239	1017	1053	1020-1025	6	1
22	Dbg 1540	1024	1120	1025-1035	39	10
23	Dbg 1539	1036	1051	1035-1040	2	1
24	Dbg 1541	1047	1047	1040-t?	1	1
25a	Dbg 1188	1066*	1120	1065-1070	3	
25b	Dbg 1189	1067	1102	1065-1070	3	
26	Dbg 1187	1120	1120	ca 1080-t?	1	
27	Dbg 1242	1120	1120	1090-1110?	3	1

* Dbg 1188 har påträffats i fyra exemplar i estländska skattfynd med t.p.q. från 1066 (Maidla 45:40) till 1121 (Kose 76:101). Typen Dbg 1190 finns i ett exemplar i ett fynd med t.p.q. 1076 (Kurtina-Kärsa 52:4) (Malvögin 1994).

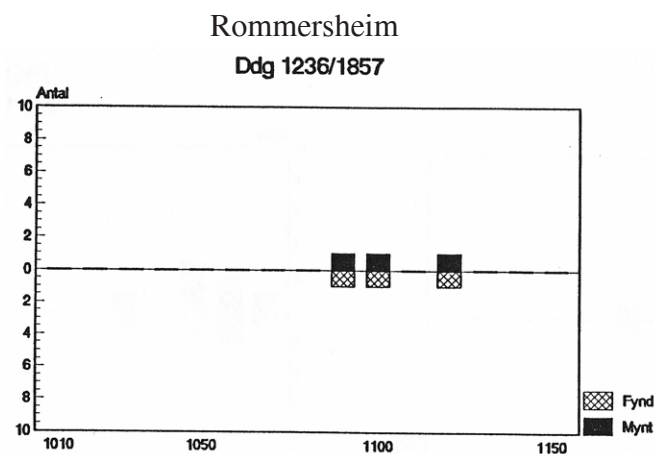

2.6 Rommersheim?

Denna enda typ som med viss tvekan tillskrivits Rommersheim är en hybrid av Dbg 1236 och Dbg 1857. Ett exemplar av denna hybrid har påträffats i Mannegårde, Lye sn på Gotland (SHM 11300) och Prüm antogs då vara myntort. I denna uppsats redovisas dock myntet i nedanstående tabell och diagram.

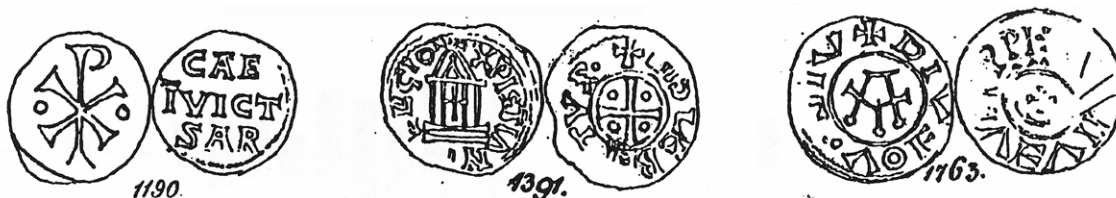

Typ	Referens	Äldsta t.p.q.	Yngsta t.p.q.	Präglingsperiod	Antal
28	Dbg 1236/1857	1089	1120	1080-t?	3

2.7 Mynt från Oberlothringen med okänd myntort

Tre mynt har hittats i Sverige som tros komma från Oberlothringen, men vars myntort inte har kunnat bestämmas närmare. Dbg 1763 har också påträffats i ett fynd i Corcelles-Près-Payerne, Schweiz (Chan 1969).

Typ	Referens	Äldsta t.p.q.	Yngsta t.p.q.	Präglingsperiod	Antal
29	Dbg 1190*	1024	1024	1020-t?	1
30	Dbg 1391	1066	1066	1050-1060 el. tidigare	1
31	Dbg 1763	1018	1120	1015-?	2

3 SAMMANFATTNING

Syftet med uppsatsen var att göra en relativ kronologi över mynttyper som är funna i svenska vikingatida skatthynd och som är präglade av hertigen av Oberlothringen (984-1026) i Andernach samt mynttyper från orterna Ayl, Boppard, Echternach, Prüm och Rommersheim i Oberlothringen. Uppsatsen kan på bästa sätt sammanfattas i nedastående sammanställning över typernas präglingstider:

Typ	Referens	1000	1020	1040	1060	1080	1100	1120
1	Dbg 441		—					
2a	Dbg 436		=====					
2b	Dbg 437		=====					
2c	Dbg 438		=====					
2d	Dbg 439		=====					
2e	Dbg 440		=====					
3	Dbg 442			—				
4	Dbg 443			—				
5	Häv 159		=====					
6	Häv 161		=====					
7	Häv 160			=====				
8	Dbg 432		=====					
9	GH 1					—		
10	GH 2					—		
11	GH 3					—		
12	GH 4					—		
13	GH 5					—		
14	GH 6					—		
15	GH 7					—		
16	Dbg 1521					—		
17	Dbg 494			—				
18	Hatz 1			—				
19	B-V 4							
20a	Hatz 2					=====		
20b	Hatz 3					=====		
20c	Hatz 4					=====		
20d	Hatz 5					=====		
21	Dbg 1239		—					
22	Dbg 1540		=====					
23	Dbg 1539			—				
24	Dbg 1541							
25a	Dbg 1188				—			
25b	Dbg 1189				—			
26	Dbg 1187							
27	Dbg 1242							
28	Dbg 1236/...							
29	Dbg 1190							
30	Dbg 1391							
31	Dbg 1763							

4 REFERENSER

Bernays, E. & Vannérus J. 1910. Histoire Numismatique du Comté puis Duché de Luxembourg et de ses Fiefs. Academie Royale de Belgique. *Classe des Lettres et des Sciences morales et politiques et Classe des Beaux-Arts*. Memoires 4°, Ser. 12, Tom. 5. Brüssel. Komplement, ebd., Ser 12, Tom. 10, Brüssel, 1934.

Corpus Numorum Saecolorum qui in Suecia Reperti Sunt (CNS). 1975 - 1987.
Redaktörer Brita Malmer & Lars O. Lagerqvist. Stockholm.

Dannenberg, Hermann. 1876. *Die deutschen Münzen der sächsischen und fränkischen Kaiserzeit*. Berlin.

Hatz, Gert. 1965 . HÄV. 401. Boppard - eine Mtünzstätte des 11. J ahrhunderts? *Dona Numismatica*. Hamburg.

Hatz, Gert. 1966. Anmerkungen zu einigen Deutschen Münzen des 11. Jahrhunderts. *Hamburger Beiträge zur Numismatik*. Hamburg.

Hävernicks, Walter. 1935. *Die Münzen von Köln*. Köln.

Kluge, Berndt. 1991. Die Salier. *Die Deutsche Münzgeschichte von der späten Karolingerzeit bis zum Ende der Sa lie*. Sigmaringen.

Molvõgin, Arkadi. 1994. *Die Funde westeuropäischer Münzen des 10. bis 12. Jahrhunderts in Estland*. Numismatische Studien. Heft 10. Hamburg.

Petry, Klaus. 1992. *Monetäre Entwicklung, Handelsintensität und wirtschaftliche Beziehungen des oberlothringischen Raumes vom Anfang des 6. bis zur mitte des 12. Jahrhunderts*. Trier Petermännchen - Wissenschaftliche Reihe Band 2. Trier.

Svensson, Susanne. 1993. *Vikingatida myntprägling i Toul och Verdun*. C-uppsats. Stockholm.

Invenatrielistor och bilagor till inventariet

APPENDIX

Andernach

Nr	Typ	Prägingstid	Äldsta t.p.q.	Antal	Myntherre
1	Dbg 441	1018-1020	1018	9	Hg Dietrich I
2a	Dbg 436	1020-1040	1017	30	Hg Dietrich I
2b	Dbg 437	1020-1040	1024	46	Hg Dietrich I
2c	Dbg 438	1020-1040	1024	5	Hg Dietrich I
2d	Dbg 439	1020-1040	1023	22	Hg Dietrich I
2e	Dbg 440	1020-1040	1042	3	Hg Dietrich I
3	Dbg 442	1040-1045	1042	4	?
4	Dbg 443	1045-1050	1047	7	?
5	Häv 159	1025-1045	1026	11	?
6	Häv 161	1025-1045	1026	3	?
7	Häv 160	1045-1065	1046	8	?

444 (Häv. 159)

444 (Häv. 160)

444 (Häv. 161)

Ayl

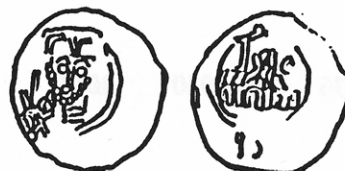
Nr	Typ	Prägingstid	Äldsta t.p.q.	Antal	Myntherre
8	Dbg 432	1018-1040	1017	33	Hg Dietrich I

432.

Boppard?

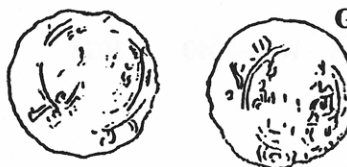
Nr	Typ	Prägingstid	Äldsta t.p.q.	Antal	Myntherre
9	GH 1	1079-1084	1090	5	K Heinrich IV?
10	GH 2	1079-1084	1083	5	K Heinrich IV?
11	GH 3	1079-1084		0	K Heinrich IV?
12	GH 4	1079-1084	1083	2	K Heinrich IV?
13	GH 5	1079-1084	1120	2	K Heinrich IV?
14	GH 6	1079-1084	1120	1	K Heinrich IV?
15	GH 7	1079-1084		0	K Heinrich IV?
16	Dbg 1521	1079-1084	1120	1	K Heinrich IV?

GH 1

GH 2

GH 3

GH 4

GH 5

GH 6

GH 7

Dbg 1521

Echternach

Nr	Typ	Prägingstid	Äldsta t.p.q.	Antal	Myntherre
17	Dbg 494	1040-1050	1053	4	Abt Humbert?

Dbg 494

18	Hatz 1	1051-1060	1060	4	Abt Reginbert?
----	--------	-----------	------	---	----------------

Hatz 1

19	B-V 4		1089	1	Abt Reginbert/ Abt Thiofrid?
----	-------	--	------	---	---------------------------------

20a	Hatz 2	1083-1100	1090	1	Abt Thiofrid?
-----	--------	-----------	------	---	---------------

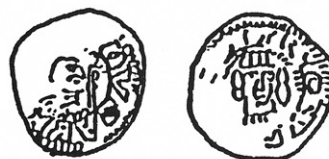
Hatz 2

20b	Hatz 3	1083-1100		0	
-----	--------	-----------	--	---	--

Hatz 3

20c	Hatz 4	1083-1100	1120	2	Abt Thiofrid
-----	--------	-----------	------	---	--------------

Hatz 4

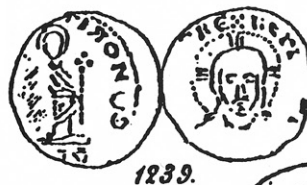
20d	Hatz 5	1083-1100	1102	4	Abt Thiofrid
-----	--------	-----------	------	---	--------------

Hatz 5

Prüm

Nr	Typ	Prägingstid	Äldsta t.p.q.	Antal	Myntherre
21	Dbg 1239	1020-1025	1017	6	?

1239.

22	Dbg 1540	1025-1035	1024	39	?
----	----------	-----------	------	----	---

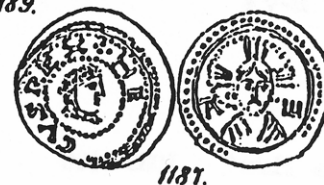
1540.

23	Dbg 1539	1035-1040	1036	2	?
----	----------	-----------	------	---	---

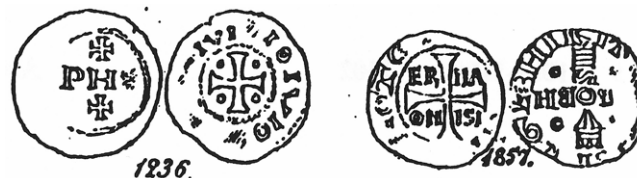
1539.

24	Dbg 1541	1040-tal?	1047	1	?
25a	Dbg 1188	1065-1070	1066	3	Heinrich III?
25b	Dbg 1189	1065-1070	1067	3	Heinrich III?
26	Dbg 1187	1080-tal?	1120	1	Heinrich III?
27	Dbg 1242	1090-1110?	1120	3	?

Rommersheim?

Nr	Typ	Präglingstid	Äldsta t.p.q.	Antal	Myntherre
28	Dbg 1236/1857	1080-tal?	1089	3	?

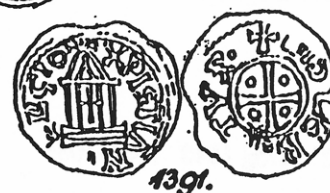

Okänd myntort

Nr	Typ	Präglingstid	Äldsta t.p.q.	Antal	Myntherre
29	Dbg 1190	1020-tal?	1024	1	?

30	Dbg 1391	1050-1060?	1066	1	?
----	----------	------------	------	---	---

31	Dbg 1763	1015-?	1018	2	?
----	----------	--------	------	---	---

